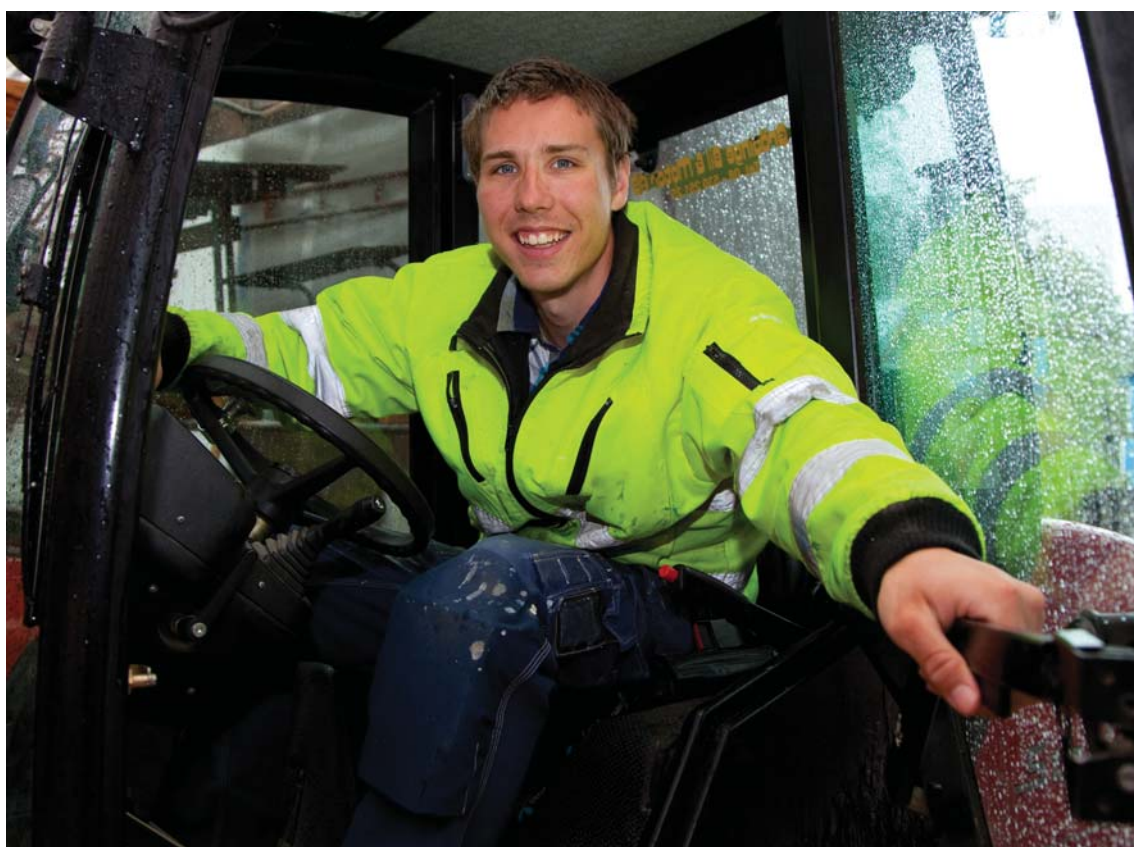


Informacja o liceum specjalnym na rok 2013



W liceum specjalnym (gymnasiesärskolan) uczniowie z obniżonym poziomem rozwoju intelektualnego otrzymują dobre przygotowanie do podjęcia dalszej nauki, poszukiwania pracy i czynnego uczestniczenia w życiu społecznym. Liceum specjalne daje również możliwość rozwoju osobistego.

Kształcenie ma stymulować poczucie przynależności społecznej i rozwijać zdolność przyswajania, pogłębiania i stosowania umiejętności przez ucznia, samodzielnie oraz razem z innymi. Dlatego liceum specjalne jest bardzo elastyczne, aby w miarę możliwości zapewnić uczniom rozwój zgodnie z celami kształcenia.



Program liceum specjalnego

W liceum specjalnym obowiązują programy narodowe i indywidualne. Programy narodowe to:

Administracja, handel i obsługa towarów

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę z dziedzin administracji, handlu i obsługi towarów. Program przygotowuje uczniów do pracy przy np. łatwiejszych zadaniach administracyjnych, praktycznym marketingu i prowadzeniu prostej dokumentacji. Podczas nauki uczniowie rozwijają także podejście ukierunkowane na obsługę oraz umiejętność komunikacji i współpracy z klientami.

Działalność artystyczna

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę w zakresie działalności artystycznej i form wyrazu. W czasie trwania programu uczniowie mają możliwość spróbować komunikacji za pomocą obrazu, tekstu i dźwięku. Program nie ma szczególnego ukierunkowania na zawód, ale powinien umożliwić uczniowi udział w różnych projektach artystycznych oraz kontynuację studiów lub pracy w tej dziedzinie. Nabyte umiejętności mogą być także użyte w przedszkolach i na różnych zajęciach dodatkowych dla dzieci.

Nieruchomości, instalacje i budownictwo

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę z dziedzin nieruchomości, instalacji i budownictwa. Program przygotowuje uczniów do pracy np. przy remontach i utrzymaniu nieruchomości, robotach ziemnych czy utrzymaniu terenów zielonych.

Konserwacja pojazdów i obsługa ładunków

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę w zakresie konserwacji pojazdów i obsługi ładunków. Program przygotowuje uczniów do np. naprawiania pojazdów i maszyn, mycia i renowacji samochodów czy prowadzenia ciężarówki. Podczas nauki uczniowie rozwijają także podejście ukierunkowane na obsługę oraz umiejętność komunikacji i współpracy z klientami.

Rzemiosło i produkcja

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę z dziedzin historii rzemiosła, techniki oraz produkcji. Uczniowie uczą się również posługiwać narzędziami i pogłębiają wiedzę na temat materiałów używanych w zawodach leżących w zakresie programu.

Hotelarstwo, gastronomia i piekarnictwo

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę w zakresie hotelarstwa, gastronomii i piekarnictwa. Program przygotowuje uczniów do pracy np. w piekarni i cukierni, przy obróbce żywności, nakrywaniu do stołu, gotowaniu i obsłudze hotelowej. Podczas nauki uczniowie rozwijają także podejście ukierunkowane na obsługę oraz umiejętność komunikacji i współpracy z klientami.

Opieka zdrowotna i społeczna

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę w dziedzinie usług i opieki w sektorze zdrowotnym i rekreacyjnym. Program przygotowuje uczniów do pracy związanej z np. odżywianiem i zdrowiem czy opieką zdrowotną. Podczas nauki uczniowie rozwijają także podejście ukierunkowane na obsługę oraz umiejętność komunikacji i współpracy z innymi.

Społeczeństwo, przyroda i języki

Program kształci uczniów przede wszystkim w dziedzinie nauk społecznych i języków. Ponadto istnieje możliwość pogłębienia lub rozszerzenia wiedzy na temat mediów i środowiska.

Lasy, ziemia, zwierzęta

Uczniowie otrzymują podstawową wiedzę o naturze, środowisku i gospodarce zasobami naturalnymi. Program przygotowuje uczniów do pracy np. w rolnictwie, przy roślinach czy zwierzętach. Podczas nauki uczniowie rozwijają także podejście ukierunkowane na obsługę oraz umiejętność komunikacji i współpracy z innymi.

Przedmioty

Pełny program narodowy obejmuje 2500 punktów podzielonych na różne przedmioty. Niektóre przedmioty są obowiązkowe dla wszystkich uczniów liceów: język angielski, działalność artystyczna, historia, wychowanie fizyczne i zdrowotne, matematyka, przyroda, wiedza o religii, wiedza o społeczeństwie i język szwedzki lub język szwedzki jako język obcy.

Poza tymi obowiązkowymi przedmiotami, każdy program zawiera pewną liczbę przedmiotów wspólnych dla wszystkich uczniów, którzy wybrali dany program. To one nadają programowi jego charakter. Ponadto w ramach każdego programu istnieją kursy pogłębiające wiedzę programową. Mają one za zadanie dostarczyć uczniom dodatkowych informacji na temat zawodu czy przedmiotu.

Wszystkie przedmioty w liceum specjalnym posiadają podstawę programową przedmiotu (ämnesplan). W podstawie programowej opisany jest przedmiot i zawartość kursu, a także zakres wiedzy, którą uczniowie powinni posiadać po zakończeniu nauki przedmiotu.

W cykl kształcenia wchodzi także wybór indywidualny. To szkoła decyduje, jakie kursy uczniowie będą mogli wybrać z poziomu indywidualnego wyboru, ale każdy ma prawo do podjęcia kursu w zakresie wychowania fizycznego i zdrowotnego oraz kursu w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i wiedzy konsumenckiej.



Skala ocen

Po każdym kursie w ramach programów narodowych otrzymuje się ocenę końcową. Oceny pozytywne to E, D, C, B i A. Najwyższą oceną jest A, najniższą E.

Jeżeli nie spełnia się wymagań na ocenę E, nie dostaje się żadnej oceny.

Praca końcowa sprawdza, czy uczeń radzi sobie z typowymi zadaniami

Wszyscy uczniowie uczący się na programach narodowych wykonują pracę końcową (gymnasiesärskolearbete). Powinna być ona dostosowana do celów programowych i programu kształcenia ucznia.

Praca końcowa ma wykazać, że uczniowie dają sobie radę z typowymi dla danego zawodu zadaniami. Dlatego właśnie pracę końcową wykonuje się pod koniec nauki.

Nauczyciel ocenia pracę końcową i decyduje o jej zaliczeniu bądź nie. Za zaliczoną pracę końcową otrzymuje się ocenę E. Jeżeli uczeń nie spełnia wymagań, nauczyciel nie stawia oceny.

Kształcenie w miejscu pracy

Kształcenie w miejscu pracy (Arbetsplatsförlagt lärande, APL) oznacza, że uczniowie uczą się w miejscu pracy, poza szkołą. Uczeń dzięki APL nabywa umiejętności zawodowe, przyswaja sobie kulturę zawodu i staje się częścią wspólnoty w miejscu pracy. Dlatego kształcenie w miejscu pracy stanowi centralną część nauczania w ramach wszystkich programów narodowych. Wszyscy uczniowie z programów narodowych powinni spędzić co najmniej 22 tygodnie w miejscu pracy.

Praktyki

W ramach programów narodowych można odbywać praktyki. W takim wypadku co najmniej połowę całkowitego czasu trwania programu spędza się w jednym lub kilku miejscach pracy. Praktyki są równorzędne z odpowiadającymi im zajęciami w szkole.



Programy indywidualne

Ci uczniowie, którzy nie mogą podjąć wykształcenia w ramach programu narodowego, mogą otrzymać program indywidualny. Programy indywidualne zawierają następujące pola tematyczne (ämnesområden):

- działalność artystyczna
- prowadzenie gospodarstwa domowego i wiedza konsumencka
- wychowanie fizyczne i zdrowotne
- przyroda i środowisko
- jednostka i społeczeństwo
- język i komunikacja.

Uczeń może też oprócz tego odbyć praktyki, jeśli byłoby to wskazane.

Jedno pole tematyczne może zawierać zagadnienia z więcej niż jednego przedmiotu. Dla każdego pola tematycznego istnieje podstawa programowa pola tematycznego (ämnesområdesplan). Opisuje ona cele kształcenia i wskazuje, czego uczniowie powinni się nauczyć.

Zamiast stawiać oceny, nauczyciel ocenia umiejętności ucznia na tle wymagań dla podstawowych i zaawansowanych umiejętności. W ten sposób nauczyciel może dostosować wymagania do możliwości danego ucznia.

W ramach programu indywidualnego można łączyć przedmioty z programów narodowych i pól tematycznych. Wybór zatwierdza dyrektor szkoły.

Plan nauki dla każdego ucznia

Wszyscy uczniowie liceum specjalnego mają własny plan nauki. Zawiera on informacje na temat:

- na jaki program uczęszcza uczeń
- kursy lub pola tematyczne, których uczeń będzie się uczył
- zakresu programu: pełny, zawężony czy rozszerzony
- jakie kursy wchodzi w skład pełnego programu
- jakie kursy leżą poza pełnym programem
- jakie kursy wchodzi w skład zawężonego programu i które kursy usunięto.

Świadectwo ukończenia liceum specjalnego

Po ukończeniu nauki w ramach programów narodowych i indywidualnych uczniowie otrzymują świadectwo ukończenia liceum specjalnego. Opisane w nim są umiejętności i doświadczenie ucznia wyniesione z liceum specjalnego. Świadectwo zawiera informacje o:

- programie
- polach tematycznych lub kursach, które obejmowała nauka
- ocenach
- odbytych przez ucznia praktykach lub kształceniu w miejsca pracy
- pracy końcowej.



Licealny program przygotowawczy (IM)

Uczniowie, którzy skończyli specjalną szkołę podstawową, mają możliwość uczęszczania na program przygotowawczy, wprowadzenie do zawodu, wprowadzenie językowe lub indywidualnie wybraną alternatywę. Programy przygotowawcze mają za zadanie dać nieprzygotowanym uczniom nowe możliwości.

Wprowadzenie do zawodu

Wprowadzenie do zawodu istnieje z myślą o wszystkich uczniach, którzy nie uzyskali wystarczająco wysokich ocen, żeby zakwalifikować się na program zawodowy. Uczniowie otrzymują wykształcenie zorientowane na zawód, które ułatwia im wejście na rynek pracy, lub prowadzi do kontynuacji nauki w ramach programu zawodowego.

Alternatywa indywidualna

Alternatywa indywidualna przygotowuje uczniów do innego wykształcenia lub do wejścia na rynek pracy. Forma kształcenia dostosowana jest do potrzeb każdego z uczniów osobno i jest skierowana do uczniów, którzy nie spełniają wymogów niezbędnych do zakwalifikowania się na narodowy program zawodowy.

Wprowadzenie językowe

Wprowadzenie językowe to intensywna nauka języka szwedzkiego dla uczniów nowoprzybyłych do Szwecji. Po przejściu wprowadzenia językowego uczniowie mogą kontynuować naukę gdzie indziej, na przykład w ramach innego programu przygotowawczego.

● **Uczniowie z obniżonym poziomem rozwoju intelektualnego lub uszkodzeniem mózgu**

Kształcenie w liceum specjalnym przewidziane jest dla młodzieży, która ukończyła szkołę podstawową lub specjalną szkołę podstawową i nie posiada predyspozycji niezbędnych do sprostania wymaganiom liceum ze względu na obniżony poziom rozwoju intelektualnego lub uszkodzenie mózgu.

W celu sprawdzenia, czy uczeń należy do grupy docelowej, jego gmina wykonuje badanie, w którego skład wchodzi ocena pedagogiczna, psychologiczna, medyczna i społeczna. Badanie to stanowi podstawę do podjęcia przez gminę decyzji o tym, czy uczeń należy do grupy docelowej.

Uczniowie w liceum specjalnym otrzymują co najmniej 3600 godzin lekcyjnych po 60 minut podzielone na cztery lata szkolne. Organ prowadzący szkoły (gmina lub osoba prywatna) decyduje o podziale godzin lekcyjnych pomiędzy poszczególne pola tematyczne.



ISBN: 978-91-7559-000-4
Valokuvat: Michael McLain

Skolverket